

Sessiz Sirk

Yavuz DEMİRKIRAN

Sessiz Sirk

Yavuz DEMİRKİRAN

Davulların hep gümbürdediği, kemanların hep çaldığı neşeli bir köye tuhaf bir araba girdi. Üzerine yıldızlar ve aylar boyanmıştı ve hiç ses çıkarmıyordu. İçinden yamalı bir gökkuşağı yeleği giymiş Mimo adında bir kız çıktı. Çingirakları özenle sökülmüş sarı ayakkabılar giyiyordu. Köylüler fısıldaştı: 'Sessiz bir sirk mi? Ne tuhaf!'

Sirk yöneticisi Büyükanne Luna, minik yıldızlarla işlenmiş gece mavisi bir palto giyyordu. Yanağında bir hilal parlıyordu. Gümüş eldivenli elini kaldırdı ve sirk başladı. Akrobatlar tek bir bağırsız olmadan sıçradı ve döndü. Pip adında benekli bir köpek kırmızı bir boyunbağı takmış, halatlar taşıyordu. Köylüler şaşkınlıkla izledi. 'Müzik nerede?' diye mırıldandılar.

Mimo şaşkın yüzleri fark etti. Öne seğırtti ve kocaman kara gözlerini, sonra kalbini işaret etti. Göstericilerin kıpırtılarla ve gülümsemelerle nasıl hikâye anlattığını gösterdi. Ama köylüler sadece başlarını kaşıdı. 'Çok sessiz,' dedi bir fırıncı. 'Anlamıyorum.' Mimo'nun neşeli yüzü düştü. Keşke sirkı kalpleriyle duyabilselerdi.

O akşam köy şenliği meydanı yüksek şarkılar ve kahkahalarla doldurdu. Fenerler sallandı, herkes dans etti. Mimo kenardan izledi, biraz hüzünlüydü. Sonra gökyüzünü gördü. Karanlık bulutlar hızla geliyordu ve rüzgâr ulamaya başladı. Fenerler titredi. Müzik durdu. 'Fırtına!' diye bağırdı biri. Ama kimse ne yapacağını bilmiyordu.

Büyükanne Luna öne çıktı. Bağırmadı. Yıldızlı paltosunu bir kanat gibi kaldırdı ve tepedeki eski taş salona işaret etti. Turuncu ve pembe kostümleriyle ikizler Sol ve Luma önden koştu. Kollarıyla insan köprüsü kurup yolu gösterdiler. Pip havayı kokladı ve sarkık kulağı zıplayarak meydana doğru koştu. Bir kez bile havlamadı.

Mimo ağlayan çocuklara koştu. Diz çöktü ve aralıklı dişli gülümsemesini gösterdi. Beyaz uçlu kuyruğunu sallayan Pip'i işaret etti ve onları salona doğru yönlendirdi. İkizler birbirinin hareketlerini yansıttı; biri elini kaldırıyor, diğeri yolu gösteriyordu. Rüzgâr daha da sert esti ama sirk ekibi sessiz, rengârenk bir nehir gibi ilerledi.

Pip bir arabanın altına saklanmış iki kayıp küçüğü buldu. Nazıkçe kollarından çekip onları Mimo'ya götürdü. Mimo ellerini tuttu ve onlara güvenli bir yol gösterdi. Büyükanne Luna bir bankın üstüne çıktı ve gümüş eldivenlerini büyük, sakın daireler çizerek salladı. Herkes onun ellerini izledi. Kimse konuşmadı ama herkes anladı. Fırtına gürledi ama iyilik daha yüksek sesle konuştu.

Taş salonun içinde köylüler birbirine sokuldu. Mimo parmaklarıyla kafaları saydı, kara gözleri ciddiye. İkizler titreyen omuzlara battaniye sardı. Büyükanne Luna aralarında dolaştı, kollarına nazıkçe dokundu, kuru köşeleri gösterdi. Pip en küçük çocuklarla kıvrıldı, sıcak tüyleri bir battaniye gibiydi. Dışarıda fırtına öfkeyle esiyordu ama içeride sessiz bir huzur büyüyordu.

Fırıncı Mimo'ya baktı. 'Bizi tek kelime etmeden yönlendirdin,' dedi yumuşak bir sesle. 'Bunu nasıl yaptın?' Mimo gülümsedi ve kalbini, sonra diğerlerini işaret etti. Sevecen bir elin ve cesur bir yüzün bir bağırıştan daha çok şey anlatabileceğini gösterdi. Köylüler başlarını sallamaya başladı. Sessiz sirki yeni bir ışıpta gördüler. İletişimin gürültüye ihtiyacı yoktu.

Fırtına geçtiğinde köy meydanı darmadağınktı. Ama sirk ekibi bir dans gibi birlikte çalıştı. Sol ve Luma devrilmiş dalları kaldırdı. Pip koşumundan halatlar getirdi. Mimo ıslak battaniyeleri ayırdı. Büyükanne Luna nazik baş sallamalarıyla yönlendirdi. Köylüler de katıldı, onların hareketlerini taklit etti. Yan yana çalıştılar ve kimsenin emir vermesine gerek kalmadı.

Güneş görünmeye başladığında fırıncı sıcak ekmek getirdi. Tek kelime etmeden, sadece bir gülümsemeyle Büyükanne Luna'ya uzattı. Sirk yöneticisi eğildi, yıldızlı paltosu parıldadı. Sonra Mimo'nun aklına bir fikir geldi. Köyün çocuklarını topladı ve onlara sessiz bir oyun öğretti: yüz ifadelerini taklit etmek, elleriyle hikâye anlatmak. Kahkahalar yükseldi, seslerden değil, sevinçten.

O akşam köylüler Sessiz Sirk'ten yeniden gösteri yapmasını istedi. Bu kez herkes dikkatle izledi. Mimo'nun gözlerindeki pırıltıyı, Luna'nın jestlerindeki sabrı, Pip'in küçük koşularındaki zekâyı gördüler. Artık hikâyeleri anlıyorlardı. 'Gizli bir dil gibi,' diye fısıldadı bir kız. 'Sevecen bir dil,' dedi arkadaşı. Sirk hiç bu kadar duyguyla dolu hissettirmemişti.

Büyükanne Luna köylüleri son gösteriye katılmaya davet etti. Birlikte dev bir insan gökkuşağı oluşturdular, herkes farklı bir renkti. Sol ve Luma en tepede durdu, çilli yüzleri ısl ıslıdı. Mimo gümüş düdük kolyesinden sessiz bir öpücük yolladı. Pip mutlulukla döndü. Kalabalık alkışladı; gürültüyle değil, el sallayarak. Herkes dostluğu hissetti.

Sirk arabası uzaklaştığında köy farklı hissetti. Davullar hâlâ çalıyordu ama artık insanlar gözleriyle de dinliyordu. Sevecen eller ve nazik işaretler kullanıyorlardı. Mimo arabadan el sallayarak veda etti, gökkuşağı yeleği dalgalanıyordu. Büyükanne Luna'nın ay iğnesi parlıyordu. Pip'in kuyruğu sallanıyordu. Köy, dostluğun kelimeye ihtiyacı olmadığını öğrenmişti; sadece açık kalpler ve yardım eden ellere.

Köye dönen fırıncı bir tabela astı: 'Sessiz Sirk bize sözsüz konuşmayı öğretti.' Çocuklar meydanda sessiz oyunlar oynadı, ikizlerin ayna hareketlerini taklit etti. Mimo'nun aralıklı dişli gülümsemesini ve Luna'nın yıldızlı paltosunu hatırladılar. Ve ne zaman bir fırtına bulutu görünse ne yapacaklarını biliyorlardı. Sessiz dostları gibi birlikte, sevecen ve sakin çalışacaklardı.

Böylece Sessiz Sirk'in hikâyesi köyden köye yayıldı. Gittiği her yerde insanlar iletişimin birçok biçimi olduğunu öğrendi. Bir göz kırpmaya, bir el sallama, bir yardım eli; hepsi 'Önemserim' diyebilir. Mimo, Luna, Pip ve ikizler hiç yüksek seslere ihtiyaç duymadı. İyilikleri renklerle, hareketlerle ve gülümsemelerle konuştu. Ve bu, hepsinin en yüksek sesli diliydi.